ایران

سفر به قطب سفالگری شمال ایران در تنکابن

میراث ۱۰۰ ساله دهکده «بابامحب»

۱۲۰
هزار قطعه
هر سال تقریباً ۱۲۰ هزار قطعه ظروف و اشیای سفالی در طرح‌های مختلف درست می‌کنیم. محصولات تولیدی ما علاوه بر همه شهرهای ایران به کشورهایی مثل عراق، آلمان، کویت و ژاپن هم صادر می‌شود

گزارش
یوسف حیدری
گزارش نویس

سراغ دهکده سفال را از اهالی تنکابن که بگیری دامنه جنگلی کوهستان را نشان می‌دهند و می‌گویند «حتماً به کارگاه بابا محب سر بزن و از تماشای سفال‌هایی که روی چرخ این هنرمندان نقش می‌گیرند لذت ببر». دهکده بابا محب و روستای سلیم‌آباد را خیلی از مردم شمال کشور و علاقه‌مندان به هنر سفالگری می‌شناسند. جایی که کسی بیکار نیست و همه مشغول سفالگری هستند .

۱۰ کیلومتر که از تنکابن بیرون می‌آیی در دامنه کوه سرسبز و در میان جنگل سلیم‌آباد به روستای سلیم‌آباد و دهکده کوچک بابامحب می‌رسی. بسیاری از گردشگران داخلی و خارجی که به استان مازندران سفر می‌کنند سری هم به اینجا می‌زنند. بعد از عبور از پل زیبای ابتدای روستا جاده‌ای خاکی مقابلت قرار می‌گیرد که زیبایی خاصی دارد. کلاهک و خمره‌های سفال نارنجی کنار جاده ردیف شده‌اند و انگار برای استقبال آمده‌اند. نقش و نگار روی آنها نشان از دستان هنرمندی دارد که خلق‌شان کرده است. از دیدن کوزه‌ها سیر نمی‌شوی اما در انتهای جاده دهکده‌ای با بیش از یک قرن هنر سفالگری انتظار تو را می‌کشد. جایی که بابا محب و فرزندان و نوه‌ها و فامیل نسل در نسل هنر سفالگری را زنده نگه داشته‌اند. حالا دهکده بابا محب در سلیم آباد تنکابن شهرت جهانی پیدا کرده است. جایی که سفال‌های آن از خاک زنده روستا خلق می‌شود. مینی‌بوس‌ها ابتدای روستا توقف می‌کنند و لحظه به لحظه به تعداد گردشگران اضافه می‌شود. در این میان حضور دانش‌آموزان برخی از مدارس و دانشجویانی که برای برپایی اردوی دانشجویی این روستا را انتخاب کرده‌اند چشمگیر است. گردشگران خارجی با دوربین مشغول ثبت لحظه‌هایی می‌شوند که پیش از این آن را ندیده‌اند. گِل روی چرخ قرار می‌گیرد و با دستان هنرمند سفالگر بعد از چرخش طولانی کوزه یا ظرف سفالی و خمره‌های کوچک خلق می‌شود. بیرون هر کارگاه سفال‌هایی که درکوره پخته شده‌اند کنار هم قرار می‌گیرند تا برای ارسال به مشتری آماده شوند. پنجره کارگاه خاک گرفته و پشت آن چند نفر مشغول برانداز کردن کوزه‌ها و خمره‌های سفالی هستند. بیرون کارگاه بزرگترین خمره‌ای که دیده‌ام با ارتفاع یک متر قرار داده شده و خیلی‌ها با آن عکس یادگاری می‌گیرند. درچوبی یکی از کارگاه‌ها باز است و یکی از اهالی هنرمند روستا پشت چرخ دستانش را دور گِلی که روی صفحه چوبی می‌چرخد قلاب می‌کند و آن را بالا می‌آورد.

«امروز ۲۰۰ خمره کوچک و گلدان و پارچ باید آماده کنیم تا فردا تحویل بدهیم.» این را علی اصغر محبی می‌گوید. فرزند دوم بابا محب است و سال‌هاست با خانواده اینجا زندگی می‌کند و در کارگاه ظروف سفالی می‌سازد. می‌گوید: «هنر سفالگری ریشه در پوست وخون ما دارد. بیش از یک قرن است که نسل در نسل ما سفالگری می‌کنند. از ساخت کوزه و بشقاب بگیر تا خمره‌های بزرگ که در آن ماست و کره نگه می‌دارند. ما بچه‌ها و پسرعموها زیر دست پدر سفالگری یاد گرفتیم. پای همین چرخ‌های سفالگری بزرگ شدیم و امروز ۳۰ نفر کنار هم در کارگاه‌های کوچک و بزرگ روستا کار می‌کنیم. در دهکده بابا محب کسی بیکار نیست. اینجا مهاجرت معکوس است. همه از شهر به روستا می‌آیند تا هنر سفالگری و میراث بزرگ خاندان محبی را زنده نگه دارند. ۱۰ خانوار مشغول سفالگری هستیم و این هنر اجدادی را زنده نگه داشتیم. چند سالی است که آوازه روستای سلیم آباد تنکابن و دهکده بابامحب از مرزها فراتر رفته و خیلی از ایرانی‌های خارج از کشور مشتری ما هستند. البته هر سال بیشتر از ۱۰ هزار گردشگر داخلی و خارجی به روستای ما می‌آیند و چند سالی است روستای سلیم آباد به‌عنوان میراث فرهنگی ثبت شده و مقصد بسیاری از گردشگران است. خیلی از بازدیدکننده‌ها ازما درباره تفاوت سفال‌های این منطقه با لالجین همدان می‌پرسند. برخی تصور می‌کنند لالجین تنها شهر سفال ایران است. سفال‌هایی که در لالجین تولید می‌شود بیشتر جنبه تزئینی دارند و سفالگران بیشتر با دوغاب کار می‌کنند. اما اینجا از خاک خود روستا که منحصر به فرد است استفاده می‌کنیم و بیشتر سفال‌هایی که تولیدمی‌کنیم جنبه مصرفی دارند. از بشقاب و کوزه آب تا خمره و گلدان. خمره‌هایی تولید می‌کنیم که داخل آن ۳۰۰ کیلو ماست می‌ریزند و کره می‌گیرند. هر سفارشی که بدهند درست می‌کنیم. کوزه ماست، کوزه آب و گلدان و سفال‌های تزئینی. خدا را شکر همیشه سفارش داریم و خیلی از مشتری‌های ما قدیمی هستند و سال‌هاست که سفارش می‌دهند. هر سال تقریباً ۱۲۰ هزار قطعه ظروف و اشیای سفالی در طرح‌های مختلف درست می‌کنیم. محصولات تولیدی ما علاوه بر همه شهرهای ایران به کشورهایی مثل عراق، آلمان، کویت و ژاپن هم صادر می‌شود. بیشتر مشتری‌های ما از مازندران، اصفهان، فارس و گیلان و تهران هستند. غرب مازندران خمره‌های بزرگ سفارش می‌دهند. خمره‌هایی با ظرفیت ۲۰۰ کیلو که معمولاً برای تولید کره و ماست از آن استفاده می‌کنند. اما شرق مازندران خمره‌های کوچکتر می‌خواهند.»

> خاک این منطقه در ایران بی‌نظیر است. خاک رس آهن‌دار که به آن خاک بالکی هم می‌گویند. به‌خاطر آهن و سیلیس خاک سفال‌هایی که می‌سازیم بسیار محکم هستند و بعد از پختن تا سرمای ۶۰درجه هم مقاومت دارند

در چوبی یکی از کارگاه‌ها باز می‌شود و بابامحب چند کوزه سفالی را کنار دیوار کارگاه روی زمین می‌چیند. همه اهالی روستا او را می‌شناسند. در ۷۶ سالگی هنوز هم روزی ۱۰ساعت کار می‌کند و هنر سفالگری را به نوه‌هایش یاد می‌دهد. سفالگری را از ۶ سالگی نزد پدرش استاد علی باباخان و عمویش استاد اسدخان آموخته است. مشتی از خاک روستا را برمی دارد و می‌گوید: «خاک این منطقه در ایران بی‌نظیر است. خاک رس آهن‌دار که به آن خاک بالکی هم می‌گویند. به خاطرآهن و سیلیس خاک سفال‌هایی که می‌سازیم بسیار محکم هستند و بعد از پختن تا سرمای ۶۰ درجه هم مقاومت دارند. نوع خاک رس روستای ما به گونه‌ای است که سفال‌هایی که می‌سازیم نیاز به رنگ آمیزی ندارند. نارنجی مایل به قرمز هستند و همین رنگ جذابیت خاصی به آنها می‌دهد.

۸ دختر و پسر دارم و با نوه‌هایم همین جا زندگی می‌کنیم و سفال می‌سازیم. اینجا نوه‌ها از ۵ سالگی سفالگری یاد می‌گیرند. بازی آنها نشستن پشت چرخ سفالگری و شکل دادن به گِل است. چند روز قبل سفیر روسیه و ترکمنستان به روستای ما آمدند. ما هم یک بشقاب سفال را که پرچم ایران و روسیه روی آن کار شده بود به سفیر روسیه هدیه دادیم.»

علی اصغر ادامه حرف‌های بابا محب را می‌گیرد و می‌گوید: «کار کردن او به ما بچه‌ها و نوه‌ها انگیزه می‌دهد. از ۶ صبح صدای چرخ او از کارگاه شنیده می‌شود. مادرم هم کنار دست او دسته پارچ و کوزه را می‌سازد. ساعت ۱۲ کار را تعطیل می‌کند وبعد از نماز و استراحت و ناهار ساعت ۳ دوباره پشت چرخ می‌رود. اینجا کسی برای کار و زندگی شهر نمی‌رود. آنهایی هم که به شهر رفته‌اند برمی‌گردند و اینجا مشغول می‌شوند. آزادی و آرامش و هوای پاک روستا را جایی نمی‌توان پیدا کرد. روستای سلیم آباد سال ۱۴۰۰ ثبت ملی شد و هنرمندان سفالکار روستا مهر اصالت یونسکو و مهر اصالت ملی گرفته‌اند. سال‌هاست هر جا سفال قدیمی ببینیم آن را جمع‌آوری می‌کنیم. می‌خواهیم در دهکده کوچک‌مان موزه سفال برپا کنیم.»

استفاده از ظروف سفالی برای سلامتی بسیار مفید است. این را یکی از اهالی روستا می‌گوید و لیوانی آب از کوزه سفالی برای ما می‌ریزد.از کوزه سفالی برای تصفیه آب استفاده می‌کنند. آهن بدن را زیاد می‌کند و مانع از تشکیل سنگ کلیه می‌شود. اسید ماست را می‌کشد و باعث می‌شود ماست سفت شود. قدیمی‌ها در همین ظرف‌های سفالی غذا می‌خوردند و کمتر بیمار می‌شدند.

بیرون کارگاه بزرگترین خمره‌ای که دیده‌ام با ارتفاع یک متر قرار داده شده و خیلی‌ها با آن عکس یادگاری می‌گیرند
عکس: ایران

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچك ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۳۵۹

آسان

		۳	۹			۵		
	۹		۴			۲		۶
۴				۳	۸	۷	۱	
	۸	۹					۵	۴
۳								۷
۵	۶					۳	۸	
	۴	۱	۷	۵				۳
۹		۲			۱		۷	
		۸			۶	۴		

متوسط

۸			۲					
		۲		۸	۳	۶	۱	
	۶	۱	۵					
۱				۴		۲		
۷				۵				۸
		۵		۳				۷
					۵	۳	۹	
	۹	۸	۳	۲		۴		
					۱			۶

سخت

	۹		۳				۱	
۳		۱		۶				
۴			۱					
۸		۶				۳		
		۵	۴		۶	۲		
		۴				۶		۷
					۲			۴
				۱		۵		۶
	۴				۸		۳	

خیلی سخت

		۳	۷		۱			
								۷
۷	۱				۴	۶		۳
۲					۹			
۶	۹						۲	۵
			۱					۴
۸		۶	۹				۵	۲
۳								
			۲		۶	۷		

حل جدول سودوکو شماره ۴۳۵۹

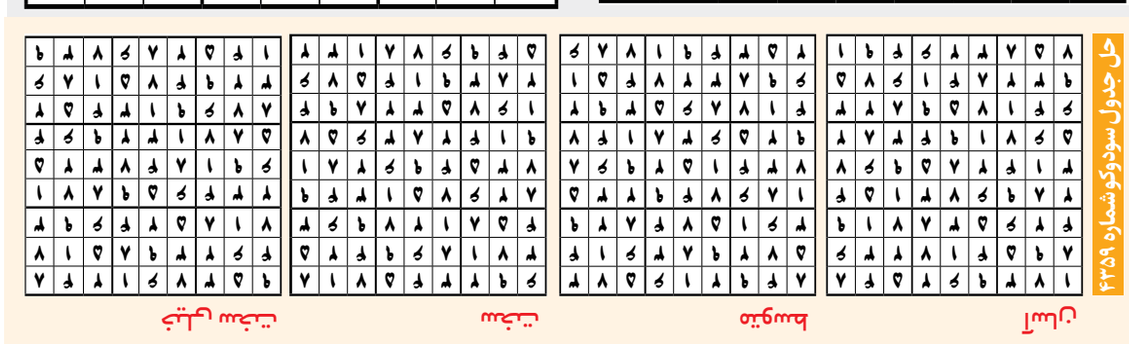

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۳۲۸

جدول عادی

افقی:
۱- طلای سفید - پایتخت «هلند»
۲- وسیله آشپزخانه - در یک جهت - پایه‌ها، درجات
۳- مددکار - تکنیکی در والیبال - دوست جانی و صمیمی
۴- خروس مازنی - فوج و صف - فلزقلیایی - قبیله صدر اسلام
۵- به‌چشم - رنگ سرخ مایل به قهوه‌ای - حبوبات
۶- سخت و محکم - یاوه، پوچ - سطح
۷- ادعای دروغین - عجیب غریب - آتش قرآنی
۸- شهر کوچکی حومه تهران - محموله - حواری محبوب مسیح
۹- فرزند فرزند - چترمانند - فناوری اطلاعات
۱۰- زدنی در بازی! - نبردی رو در رو - فرزند نااهل
۱۱- شعله آتش - سازی از خانواده ویولن - پایه
۱۲- موی اسب - سازمان فضانوردی - کلام تردید - مناظره
۱۳- جلا و صفا - امر به نوشتن - از نام‌های خانم‌ها
۱۴- عزم قوی - شب طولانی سال - واحد پول «ارمنستان»
۱۵- محله‌ای در تهران - ابتکار

عمودی:
۱- لقب شهرهای فریدونکنار و آمل
۲- آکنده - پربازدیدترین موزه جهان - قلعه
۳- مرکز «غنا» - کوچک و بزرگش را همه دارند - نام «شاکردوست» بانوی بازیگر
۴- نهیب - قفسه چوبی یا فلزی - عضو محبت - نوعی آینه
۵- نوعی رنگ سبز - زنان - بخار دهان
۶- مقابل «آری» - نغمه - شهر تاریخی ایلام
۷- فلز سرخ - ادویه خوشبو که در شیرینی‌پزی مصرف دارد - تیم فعلی «ایوان راکیتیچ»
۸- مهم، کلیدی - فریم عینک - فیلمی به کارگردانی «برایان گیلبرت»
۹- تاریخ مقرر - غذای ماست - مانع آب
۱۰- شهری در ۵۵ کیلومتری دامغان - سرباز نیروی دریایی - اشاره به دور
۱۱- مضمون - براساس برهان و دلیل - مخالف
۱۲- طبقه و ردیف - آبکی - بلندمرتبه - دوش‌انداز
۱۳- قسمت پایین جامه - لاغر - پشت‌نویسی
۱۴- زبان پاکستانی‌ها - ثروت حاصل از کار غیرتولیدی و بادآورده - بدبختی
۱۵- رکن اصلی نهاد قانونگذاری در کشورمان

جدول ویژه

افقی:
۱- دُرّ کوهی - سلول‌های غضروف‌ساز
۲- شهری در جنوب غرب تبریز - ترویج دهنده - مرکز کشور «مالت»
۳- فروغ - یواش خودمانی - پوشش چرخ خودرو
۴- ضمیر متصل مخاطب - شالوده - کنار دریا - عنب‌الثعلب
۵- مخفف هست - نژادی سفیدپوست - شاخه نازک درخت
۶- دستیار - مراد و درخواست - لعاب
۷- جناح لشکر - محل تقاطع اعصاب بینایی - میوه هفت‌سین
۸- از ملزومات سوارکاری - مفصلی در بدن - صندلی پارک
۹- تیز - تیره‌ای از گیاهان - برعکس
۱۰- صدای تمسخر - فکر - کم فاصله
۱۱- ساده‌دل - فروزش - حرف نفرت
۱۲- نام «کویت» گلزن سابق لیورپول - برودت - خط، رده - سروده
۱۳- ورزش هیجان‌انگیز - رقیق - ضبط صوت قابل حمل
۱۴- سال‌ها - اسم مصدر از ریختن - شهر معروف کشور چک
۱۵- شهر «سوئد» - نوعی بستنی

عمودی:
۱- اثر «اودیسیوس آلیتیس» یونانی
۲- فکر تردیدآمیز یا آزاردهنده - پرنده‌ای خوش‌آواز - خودروی ملی
۳- ژانری سینمایی - اثر «مارتینز سیرا» - تفنگ شکاری
۴- آزمایش - بالای هر چیزی - سرکه - اسب چاپار
۵- قانون چنگیز - رشته‌کوه ایرانی - سیلی و تپانچه
۶- سرما - اختلالی در کودکان - آواره
۷- حرف مفعولی - فیلم «وودی آلن» - تبرئه شده
۸- روشنایی کم - گروه مردم چادرنشین که هم‌نژاد و هم‌مذهب هستند - کلام سابق را با دلیل و ابرام ثابت کردن
۹- سریال سوگل خلیق - نام لاتین لعل - خار سر دیوار
۱۰- گرامی - اذیت - امر از شستن
۱۱- رخساره - مرتعش - نوازشگر و مهربان
۱۲- مخترع دیگ بخار - مخفف که او - نوعی اسباب‌بازی - آشپزخانه مدرن
۱۳- نسل و فرزند - ماهی‌فروش - نوعی خرما
۱۴- کودک پدر مرده - کالبد - جمع عمل
۱۵- فیلم سعید سهیلی

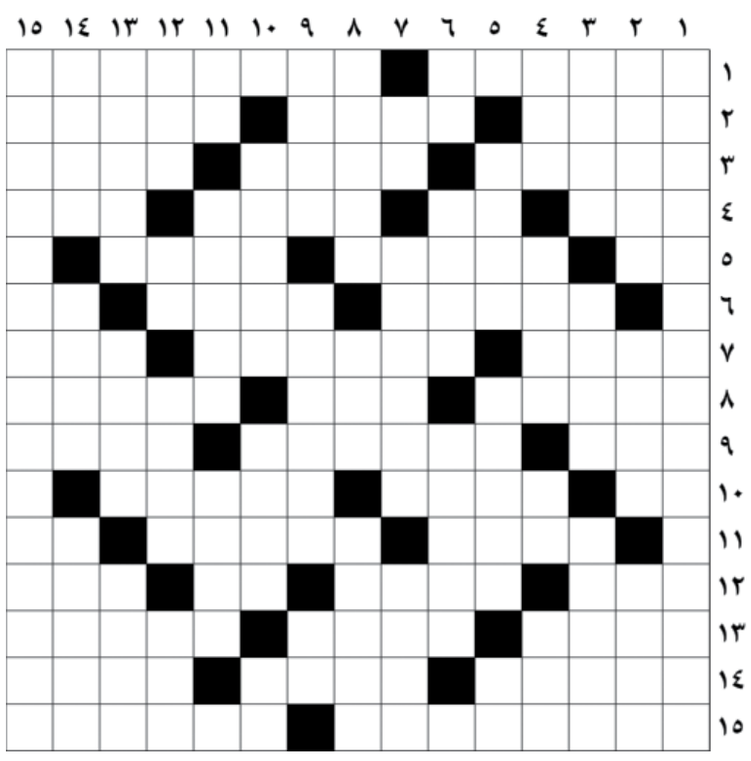

حل جدول عادی شماره ۸۳۲۷

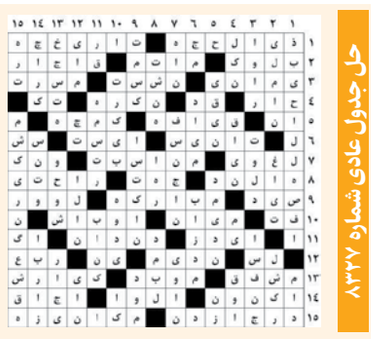

حل جدول ویژه شماره ۸۳۲۷